SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:858

av Charlotte Nordström m.fl. (M)

En mer enhetlig tillståndsprövning för serveringstillstånd

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en mer enhetlig nationell tillämpning av alkohollagens bestämmelser om serveringstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationella riktlinjer för handläggningstider vid prövning av serveringstillstånd och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till en mer enhetlig modell för kommunala avgifter för ansökan om serveringstillstånd och kommunal tillsyn och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den svenska restaurang- och besöksnäringen är en basnäring och är av stor betydelse för såväl lokala företagare som regional tillväxt. För att skapa goda förutsättningar för företagande krävs ett regelverk som är rättssäkert, förutsägbart och likvärdigt i hela landet. Alkohollagen är nationell.

Trots detta möter företagare i dag stora skillnader mellan kommunerna när det gäller handläggningstider, avgiftsnivåer och den praktiska tillämpningen av reglerna för serveringstillstånd.

Företagare som etablerar verksamhet i flera kommuner vittnar om att samma typ av ansökan kan behandlas på olika sätt och med varierande tidsåtgång beroende på vilken kommun som ansvarar för tillståndsprövningen. Skillnaderna gäller inte endast den initiala prövningen utan även de avgifter som tas ut för ansökan och den löpande tillsynen. För restauranger, cateringföretag och andra aktörer inom besöksnäringen innebär detta att kostnaderna kan skilja sig avsevärt mellan kommuner trots att verksamheterna omfattas av samma nationella lagstiftning.

För företag inom restaurang-, besöks- och cateringnäringen är förutsägbara och rättssäkra myndighetsprocesser av stor betydelse. När likartade verksamheter möter olika handläggningstider, olika avgiftsnivåer och skilda tillämpningar av samma lagstiftning riskerar det att skapa osäkerhet och försämra konkurrensneutraliteten mellan företag i olika delar av landet. Kommunernas självstyre är en viktig del av den svenska förvaltningsmodellen, men det bör kombineras med tydliga nationella riktlinjer och en så enhetlig tillämpning av alkohollagen som möjligt.

Företag som uppfyller lagens krav ska kunna förvänta sig en likvärdig behandling oavsett var i landet en ansökan lämnas in. Det stärker rättssäkerheten och skapar en större förutsägbarhet och trygghet för företagen. Regeringen bör därför se över hur en mer enhetlig tillämpning av regelverket kan uppnås. En sådan översyn bör bland annat omfatta nationella riktlinjer för handläggningstider, ökad öppenhet kring avgifter samt möjligheten till en mer enhetlig modell för avgiftsuttag kopplat till ansökan och tillsyn.

En reform i denna riktning skulle stärka företagsklimatet, minska den administrativa bördan och bidra till mer likvärdiga konkurrensförutsättningar över hela landet.

Charlotte Nordström (M)

Johanna Rantsi (M)

Gustaf Göthberg (M)

Adam Reuterskiöld (M)

Susanne Wahlström (M)

Niclas Nilsson (M)

Mats Sander (M)

Åsa Coenraads (M)

Anna Vedin (M)

Stefan Olsson (M)

Peter Ollén (M)